

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

**nr. CN - 35
din 14.07.2017**

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 27.07.2016, observațiile prezentate de părți, declarațiile din cadrul audierilor și alte materiale acumulate în cadrul investigației,

A CONSTATAT:

La data 05.07.2016 în adresa Consiliului Concurenței a parvenit plângerea cu nr. 01/2-527 din partea întreprinderii „Sudzucker-Moldova” S.A. privitor la presupusele acțiuni anticoncurențiale, realizate de către Camera Înregistrării de Stat, manifestate prin acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege.

Prin Dispoziția nr. 11 din 27.07.2016 Plenul Consiliului Concurenței, a inițiat investigația cazului referitor la încălcarea prevederilor art. 12 alin. (1) lit. (b) al Legii concurenței nr.183 din 11.07.2012, de către Camera Înregistrării de Stat.

I. Părțile implicate

Reclamant – Î.M. „Sudzucker-Moldova” S.A., IDNO - 1002600008706, adresa: MD-5201, or. Drochia, str. 27 August, nr. 1.

Întreprinderea „Sudzucker-Moldova” S.A. este o întreprindere moldo-germană creată în mai 2001 prin unificarea a trei fabrici de zahăr: din or. Dondușeni, or. Fălești și or. Drochia de către acționarul principal al companiei – concernul european Sudzucker AG.

Printre genurile de activitate nelicențiate ale întreprinderii sus menționate se numără – fabricarea și comercializarea zahărului.

Reclamat – Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”, IDNO - 1004600077777, adresa: MD- 2001, mun. Chișinău, b-dul Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73.

Camera Înregistrării de Stat este instituția care prin intermediul filialelor sale efectuează înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, constituiți pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția celor care potrivit legislației se înregistrează la alte autorități ale statului.

Camera Înregistrării de Stat își desfășoară activitatea în temeiul Legii nr.220-XVI din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și în conformitate cu prevederile Statutului Camerei Înregistrării de Stat.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

Piața relevantă – este piața, în cadrul căreia se evaluează o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.

Piața relevantă a produsului - reieșind din faptul că obiectul plângerii este acordarea unui privilegiu întreprinderii „Moldova Zahăr”S.R.L., prin înregistrarea denumirii de firmă „Moldova Zahăr”, cu care reclamantul este concurent pe piața fabricării și comercializării produsului - zahăr, vom defini piața relevantă a produsului ca fiind fabricarea și comercializarea produsului zahăr.

Piața relevantă geografică – piața relevantă geografică o constituie teritoriul Republicii Moldova, dat fiind faptul că cele două întreprinderi concurente comercializează produsele pe întreg teritoriu al țării.

Astfel, **piața relevantă** – în sensul examinării cazului dat, o constituie *fabricarea și comercializarea produsului – zahăr, pe teritoriul Republicii Moldova.*

Perioada de timp supusă examinării

Decizia Camerei Înregistrării de Stat, vizată în plângerea reclamantului, a fost emisă la data de 21.01.2011. Având în vedere că ea este valabilă și produce efecte juridice până la momentul actual, perioada de timp supusă examinării în cadrul prezentei investigații se consideră 21.01.2011 - prezent.

III. Acte și fapte constatate

Reclamantul susține că Camera Înregistrării de Stat a comis acțiuni anticoncurențiale contrare reglementărilor din art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr.183 din 11.07.2012.

În accepțiunea „Sudzucker-Moldova” S.A., Camera Înregistrării de Stat, la data de 21.01.2011, prin înregistrarea denumirii de firmă „Moldova Zahăr” a acordat privilegiu pentru activitatea Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. În susținerea afirmațiilor din plângerea nr. 01/2-527 din 30.06.2016, „Sudzucker-Moldova” S.A. s-a referit la practica Germaniei de acordare a permisului de utilizare a cuvântului „*german*” în denumirea de firmă și a prezentat o listă cu 1698 de denumiri respinse de către autoritățile germane ca fiind incompatibile cu principiile generale admise.

Prin scrisoarea nr. CN-02/257-1254 din 11.07.2016, Consiliul Concurenței a solicitat prezentarea de către Camera Înregistrării de Stat a informațiilor ce țin de: criteriile de acceptare a înregistrării denumirilor de firmă, în special, cele care conțin sintagma „*Moldova*”; posibilitatea înregistrării denumirii produsului în combinație cu sintagma „*Moldova*” ca denumire de întreprindere, unde statul nu are cotă de participare (Exemplu: „Moldova Zahăr” S.R.L.); statistica (numărul

cu nominalizarea acestora) înregistrării a denumirilor de firmă, care conțin denumirea produsului și sintagma „*Moldova*”. Prin scrisoarea nr. 05/2146 din 20.07.2016 (nr. de intrare 2194 din 21.07.2016) Camera Înregistrării de Stat a indicat prevederile legale, care stau la baza înregistrării unei întreprinderi și a prezentat lista întreprinderilor care în denumirea concretă conțin sintagma „*Moldova*”.

Din lista întreprinderilor care în denumirea concretă conțin sintagma „*Moldova*”, prezentată de Camera Înregistrării de Stat (nr. de intrare 2194 din 21.07.2016), reiese că până la data prezentării informației au fost înregistrate 385 de companii, dintre care 7 companii în denumire au sintagma „*Moldova*” și denumirea produsului: „Moldova Telecom” S.R.L., „Moldova-Leasing” S.R.L., „Moldova-Port” S.R.L., „Moldova Combustibil” S.R.L., „Moldova-Tur” S.A., „Internet-Moldova” S.R.L. și „Moldova Zahăr” S.R.L.

Consiliul Concurenței prin scrisoarea nr. CN-02/337-1504 din 24.08.2016 a solicitat informații referitor la posibilitatea înregistrării denumirii produsului/serviciului în combinație cu sintagma „*Moldova*” ca denumire de întreprindere, unde statul nu are cotă de participare (*Exemplu: „Moldova Pâine”, „Moldova Carne”, „Moldova Lapte” etc.*) și copiile tuturor documentelor prezentate de către fondatorii întreprinderii „Moldova Zahăr” S.R.L. la înregistrarea acesteia.

Prin scrisoarea nr. 05/2584 din 07.09.2016 (nr. de intrare 2464 din 07.09.2016) Camera Înregistrării de Stat a informat repetat referitor la actele normative, care stau la baza înregistrării în Registrul de stat a persoanelor juridice, însă, răspuns relevant la întrebarea referitor la posibilitatea înregistrării denumirii produsului/serviciului **în combinație** cu sintagma „*Moldova*” ca denumire de întreprindere, unde statul nu are cotă de participare, nu a fost prezentat.

Pentru a elucida careva neclarități ce țin de înregistrarea întreprinderilor, în cadrul investigației, pe data 20.09.2016, orele 14:00, în incinta Consiliului Concurenței s-a desfășurat interviul cu reprezentantul Camerei Înregistrării de

Stat, dl ..., specialist principal al Direcției Juridice. În cadrul interviului au fost comunicate următoarele:

- până în octombrie 2012 – survenirea modificărilor Legii nr. 220 din 19.10.2007, orice solicitant putea înregistra o denumire de firmă cu sintagma „*Moldova*”, deoarece se interzicea doar utilizarea denumirii oficiale a statului – Republica Moldova;
- „*Moldova*” nu era considerată (până în octombrie 2012) denumire oficială a statului Republica Moldova;
- La data înregistrării întreprinderii „Moldova Zahăr” S.R.L. nu erau careva interdicții pentru a înregistra întreprinderea cu denumire, care conținea sintagma „*Moldova*”.

Totodată, în vederea probării afirmațiilor expuse în plângerea întreprinderii „Sudzucker-Moldova” S.A. prin scrisorile nr. CN-06/335-1495 din 23.08.2016 și CN-06/388-1691 din 05.10.2016 Consiliul Concurenței a solicitat de la reclamant probarea creării dezavantajului adus prin înregistrarea denumirii de firmă „Moldova Zahăr” și probarea existenței erorii în rândurile consumatorilor cu privire la originea zahărului comercializat de către întreprinderea „Moldova Zahăr” S.R.L.

Prin scrisorile nr. 01/2-877 din 09.12.2016 (nr. de intrare 3108 din 09.12.2016) și nr. 01/2-131 din 27.02.2017 (nr. de intrare 403 din 27.02.2017) „Sudzucker-Moldova” S.A. a prezentat studiul „Identificarea existenței sau lipsei confuziei între Moldova Zahăr și Sudzucker Moldova” și sondajul CATI (Computer Assisted Telephone Interview).

Studiul „Identificarea existenței sau lipsei confuziei între Moldova Zahăr și Sudzucker Moldova” a avut ca obiective:

- Identificarea asociațiilor legate de denumirea de firmă „Moldova-Zahăr”;
- Identificarea mărcilor de zahăr, care, în opinia respondentului, sunt produse de către compania Moldova Zahăr;
- Identificarea nivelului de cunoaștere a mărcilor „Domnița”, „5 inimioare”, „Demerara”, „Moș Zaharia”;

- Stabilirea originii zahărului produs de către compania ce poartă denumirea Moldova Zahăr.

Conform studiului sus indicat, la respondenți, denumirea companiei „Moldova-Zahăr” se asociază cu Asociație de zahăr, produs autohton (p. 7), iar 83% de respondenți consideră zahărul comercializat de compania „Moldova-Zahăr” produs în Moldova (p. 10).

Sondajul CATI a avut ca obiective identificarea dacă denumirea „Moldova Zahăr” creează impresie că zahărul comercializat de această întreprindere e zahăr național, produs la o întreprindere locală și dacă consumatorul mai curând ar opta pentru zahăr local sau zahăr importat în momentul când face cumpărături. Rezultatele sondajului sunt următoarele:

- 79% - consideră că zahărul comercializat de „Moldova-Zahăr” este produs în Moldova;
- 75% - dintre respondenți au indicat că la procurarea zahărului preferă un produs autohton, dintre care 63% cu siguranță autohton.

Pentru a elucida corectitudinea acestei asocieri create în rândurile consumatorilor cu realitatea, prin scrisoarea nr. CN-06/530-2255 din 29.12.2016 Consiliul Concurenței a solicitat informații de la întreprinderea „Moldova Zahăr” S.R.L. referitor la cotele zahărului importat și a celui produs în Moldova din totalul comercializat pe teritoriul țării. Prin scrisoarea nr. 2 din 25.01.2017 (nr. de intrare 151 din 26.01.2017) întreprinderea „Moldova-Zahăr” S.R.L. a prezentat informație privind producerea și importul de zahăr pentru 2011-2016 și anume:...

Conform informației prezentate se constată că o parte de zahărul comercializat pe teritoriul Republicii Moldova de către întreprinderea „Moldova Zahăr” S.R.L. este importat.

Urmare a analizei materialelor informative deținute, au fost stabilite următoarele fapte:

- Din cele 7 întreprinderi, denumirea cărora conține sintagma „*Moldova*” și produsul, doar la 4 întreprinderi („Internet Moldova”, „Moldova-Leasing”, „Moldova Combustibil” și „Moldova-Zahăr”) în denumire se conține sintagma „*Moldova*” și denumirea produsului activității întreprinderii, ele nefiind asociații sau întreprinderi cu cota de participare semnificativă a statului în capitalul social. Totodată, este important de menționat faptul că după intrarea în vigoare a Legii nr. 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, care la art. 9 alin. (11) lit. d) expres prevede interzicerea înregistrării unei denumiri care conține denumirea oficială sau istorică a statului ori a unității administrativ-teritoriale, dacă nu există acordul scris al Guvernului sau, după caz, al autorității publice locale, a fost înregistrată doar întreprinderea „Moldova Zahăr” S.R.L., cu denumirea produsului în combinație cu sintagma „*Moldova*”, ca denumire de întreprindere;
- Denumirea întreprinderii „Moldova Zahăr” S.R.L. creează impresie în rândurile consumatorilor că zahărul comercializat este autohton, urmare, facilitând neîntemeiat vânzările, deoarece prin diferite companii publicitare în ultimii ani a fost promovat intens produsele autohtone, fapt ce denotă și rezultatele sondajului, care reflectă că $\frac{3}{4}$ din populație preferă să procure produsul autohton, cel puțin la procurarea zahărului;
- Nu tot zahărul comercializat de întreprinderea „Moldova Zahăr” S.R.L. este în totalmente produs autohton.

Astfel, prin înregistrarea ca denumire a întreprinderii private a sintagmei „*Moldova*” și denumirii produsului – zahăr, consumatorului i se creează iluzia că produsul apriori este autohton, prin urmare, se creează o situație privilegiată întreprinderii în cauză, fapt ce contravine prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

La data de 10.04.2017, prin scrisorile nr. CN-06/134-754, CN-06/135-755 și CN-06/133-756, în conformitate cu prevederile art. 59 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Consiliul Concurenței a remis părților implicate Raportul de

investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 27.07.2016 pentru informare și, după caz, expunerea observațiilor pe baza acestuia.

Prin scrisoarea nr. 05/1098 din 02.05.2017 (nr. de intrare 2125 din 03.05.2017) Camera Înregistrării de Stat și-a manifestat dezacordul cu cele constatate în cadrul investigației, și anume:

1) Faptul că Camera Înregistrării de Stat nu cade sub incidența art. 9 alin. (1), lit. d) al Legii nr. 1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței, deoarece din anul 2009 are statut de întreprindere de stat, nefiind autoritate a administrației publice.

Poziția Consiliului Concurenței

Conform art. 2 din Legea contenciosului administrativ Nr. 793 din 10.02.2000 - „*autoritate publică - orice structură organizatorică sau organ, instituite prin lege sau printr-un act administrativ normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public. Sunt asimilate autorităților publice, în sensul prezentei legi, persoanele de drept privat care exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicite prin lege să presteze un serviciu de interes public, inclusiv persoanele care prestează servicii notariale*”. În acest context, Camera Înregistrării de Stat, fiind o structură, instituită în scopul realizării unui interes public, este asimilată autorității publice, prin urmare, cade sub incidența art. 9 alin. (1), lit. d) al Legii nr. 1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței.

2) Camera Înregistrării de Stat atenționează că prevederile art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 nu pot fi aplicate din motivul că decizia de înregistrare de stat a întreprinderii „Moldova Zahăr” S.R.L. a fost adoptată pe 21.07.2011, pe când Legea concurenței nr. 183 – pe 11.07.2012.

Poziția Consiliului Concurenței

După cum s-a menționat și în Raportul de investigație remis părților, dat fiind faptul că Decizia Oficiului Teritorial Edineț al Camerei Înregistrării de Stat

din 21.01.2011 privind înregistrarea persoanei juridice Întreprinderii cu Capital Străin „Moldova Zahăr” Societate cu Răspundere Limitată produce efecte și după intrarea în vigoare a Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, prin care s-a abrogat Legea nr. 1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței, acțiunea Camerei Înregistrării de Stat, manifestată prin înregistrarea ca denumire de firmă a denumirii produsului și sintagmei „Moldova” urmează a fi calificată conform prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din de către Camera Înregistrării de Stat.

3) Totodată, Camera Înregistrării de Stat atenționează asupra faptului că nu poate executa prescripția de modificare a denumirii de întreprindere din motivul că conform prevederilor art. 17 și art. 49, alin. (1) din Legea 135-XVI din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată, actul de constituire al societății poate fi modificat numai prin hotărârea adunării generale a asociaților, iar decizia de înregistrare poate fi contestată în instanța de judecată și anulată de instanță.

Poziția Consiliului Concurenței

În conformitate cu art. 39, lit. f) al Legii concurenței, Consiliul Concurenței constată încălcări ale legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, impune măsuri interimare în vederea încetării încălcărilor denunțate, impune măsuri corective și aplică sancțiuni pentru comiterea încălcărilor, în limitele competenței sale. Modalitatea executării deciziilor Plenului Consiliului Concurenței, nefiind expres prevăzut de legislația concurențială, rămâne la discreția reclamatului.

Totodată, urmare a accesului la dosar din 22.05.2017, în contradictoriu la concluziile din Raportul de investigație, „Moldova Zahăr” S.R.L. a formulat următoarele obiecții:

1) A fost descrisă procedura urmată de Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. la înregistrarea întreprinderii și care au fost atribuțiile registratorului, a fost menționată legalitatea utilizării sintagmei „Moldova”, deoarece la moment se interzicea doar denumirea oficială a statutului și, totodată, a fost aduse ca

exemple, companiile internaționale unde în denumire este prezentă denumirea produsului și originea geografică.

Poziția Consiliului Concurenței

Menționăm, că investigația în cauză vizează acțiunile ilegale ale Camerei Înregistrării de Stat și nu a întreprinderii „Moldova Zahăr” S.R.L. Referitor la utilizarea sintagmei „Moldova” - conform Legii nr. 589 din 23.05.1991 cu privire la schimbarea denumirii statului R.S.S. Moldova în Republica Moldova la art. 1 prevede - „Statul suveran R.S.S. Moldova se numește Republica Moldova (în formă prescurtată Moldova)”, prin urmare „Moldova” este forma prescurtată a denumirii oficiale, utilizarea căreia este interzisă conform prevederilor legale. În partea ce ține de experiența internațională la utilizarea produsului cu originea geografică, au fost accesate paginile web indicate, ca rezultat au depistate următoarele:

- www.britishsugar.co.uk este pagina web a unei companii din Marea Britanie, care inițial a fost o **companie de stat**, apoi a fost privatizată și aprovizionează cu zahăr 60% din piața britanică;

- www.sugaraustralia.com.au este pagina web a **asociației** producătorilor de zahăr din Australia;

- www.polski-cukier.pl este pagina web al **întreprinderii de stat** „Krajowa Spolka Cukrowa” SA (*traducere - Compania Națională de Zahăr*);

- www.mossahar.com – pagina web a unei întreprinderi de producere și comerț din Rusia, care comercializează și zahăr a mai multor producători de zahăr din Rusia. Atenționăm că „Русский сахар” (*traducere - Zahăr rusesc*) este denumire de produs și nu a întreprinderii;

- www.indiansugar.com este pagina web a **asociației** industriale „Indian Sugar Mills Association” (ISMA);

- www.belsahar.ru – pagina web a întreprinderii „Белорусская Сахарная Компания” ООО, care este fondată de 4 cele mai mari uzine de zahăr de stat din Republica Belarus;

- www.kazsugar.kz este pagina web a întreprinderii TOO „Центральноазиатская Сахарная Корпорация” - *unicului producător* de zahăr din Kazahstan;

- www.ussugar.com – pagina web a unei companii americane, care și-a înregistrat denumirea United States Sugar Corporation în anii 30 ai secolului trecut. Totodată, este o informație despre proprietarul acestei companii – Charles Mott ca o persoană novatorie și notorie în domeniu;

Restul paginilor indicate (www.crystalsugar.com, www.thaisugarmill.com, www.european-food-journal.com/italia_zuccheri_commerciale_srl, www.wafflepantry.com/belgian-pearl-sugar, www.worldharvestfoods.com și www.indochinafood.com.sg) nu sunt relevante, deoarece traducere lor nu este similară cu denumirea întreprinderii „Moldova Zahăr” S.R.L. – nu conțin denumirea statului cu denumirea produsului.

2) Se atenționează asupra faptului că acțiunile Camerei Înregistrării de Stat nu se încadrează în prevederile art. 12, alin. (1) lit. b) al Legii concurenței, deoarece Camera înregistrării de Stat nu este autoritate publică.

Poziția Consiliului Concurenței

Potrivit art. 2, alin. (2) al Legii concurenței „*Sub incidența prezentei legi cad și persoanele asimilate autorităților publice care exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicite prin lege să presteze un serviciu de interes public.*”, iar Camera Înregistrării de Stat este o structură, instituită în scopul realizării unui interes public;

3) Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. afirmă că sub denumirea sa și marca „Moș Zaharia” în mod exclusiv comercializează numai zahăr de producție autohtonă, respectiv nu au fost admise careva practici de inducere în eroare a consumatorilor.

Poziția Consiliului Concurenței

Consiliul Concurenței, prin scrisoarea nr. CN-06/222-1452 din 22.06.2017 a solicitat de la „Moldova Zahăr” S.R.L. informații referitor la comercializarea zahărului în perioada anilor 2011-2016. Informația a fost prezentată prin

scrisoarea din 11.07.2017 (nr. de intrare 2978) și în coroborare cu informația prezentată prin scrisoarea nr. 2 din 25.01.2017 (nr. de intrare 151 din 26.01.2017) indică la faptul că în perioada 2011-2016 întreprinderea „Moldova Zahăr” S.R.L. a comercializat pe teritoriul Republicii Moldova circa ... kg de zahăr importat. Însă, sub ce marcă a fost comercializat nu prezintă importanță, deoarece în discuție este denumirea vânzătorului și nu marca comercială.

Totodată, conform afirmațiilor reprezentantului întreprinderii „Sudzucker-Moldova” S.A. în cadrul audierilor din 14.06.2017, pe teritoriul Republicii Moldova zahărul brun nu se produce, acest fapt, nefiind negat de către reprezentanții „Moldova Zahăr” S.R.L. În pofida acestui fapt, urmare a cercetării la fața locului a paginii web www.madein.md, care este menită să susțină producătorii autohtoni și să promoveze produsele acestora, s-a constatat plasarea produsului zahăr brun al Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L., cu mențiunea „*Produce 100% autohton*” și cu inscripția „*Moldova Zahăr*”;

4) Totodată, Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. atenționează asupra prevederilor Legii nr. 81 din 18.03.2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, ce țin de asigurarea de către Republica Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare, cu tratatele internaționale privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor la care Republica Moldova este parte, unui regim de securitate și protecție deplină și permanentă a tuturor investițiilor, indiferent de forma lor. Investițiile nu pot fi supuse discriminării în funcție de cetățenie, domiciliu, reședință, loc de înregistrare sau de activitate, stat de origine al investitorului sau al investiției sau din orice alt motiv. Investitorilor li se acordă condiții echitabile și egale de activitate, care exclud aplicarea de măsuri discriminatorii ce ar putea împiedica dirijarea, operarea, întreținerea, folosirea, fructificarea, achiziționarea, extinderea sau dispunerea investițiilor.

Poziția Consiliului Concurenței

Constituția Republicii Moldova, la art. 9, pe lângă inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine, prevede protecția concurenței loiale. Iar, conform art. 2 din Legea concurenței nr. 183 –

„(1) Prevederile prezentei legi se aplică faptelor acțiuni sau inacțiuni ce au ca obiect sau au ori pot avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, care sunt săvârșite de:

a) întreprinderi înregistrate în Republica Moldova sau în alte state, precum și de persoane fizice;

b) autorități ale administrației publice centrale sau locale, în măsura în care acestea, prin deciziile emise sau prin actele adoptate, intervin pe piață, influențând direct sau indirect concurența, cu excepția situațiilor când asemenea măsuri sînt luate în aplicarea altor legi sau pentru apărarea unui interes public major.

(2) Sub incidența prezentei legi cad și persoanele asimilate autorităților publice care exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicite prin lege să presteze un serviciu de interes public.

(3) Întreprinderile cărora li s-a atribuit sarcina de a gestiona serviciile de interes economic general și întreprinderile care prezintă caracter de monopol fiscal se supun prevederilor prezentei legi și, în special, regulilor de concurență în măsura în care aplicarea acestor prevederi nu împiedică, în drept sau în fapt, îndeplinirea misiunii speciale care le-a fost încredințată.

(4) Prevederile prezentei legi se aplică faptelor prevăzute la alin. (1) săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova, precum și celor săvârșite în afara teritoriului țării atunci când produc sau pot produce efecte pe teritoriul Republicii Moldova...”

În vederea investigării cazului și pentru a asigura părților dreptul la apărare, Președintele Consiliului Concurenței, conform prevederilor art. 64 alin. (2) din Legea concurenței, prin scrisorile nr. CN-06/184-1245, CN-06/185-1246 și nr. CN-06/186-1247 din 31.05.2017 a dispus din oficiu audierile pentru data de 14.06.2017 (orele 12:30). În cadrul audierilor părțile și-au exprimat poziția sa, expusă în obiecțiile prezentate anterior.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate

Potrivit art. 126 alin. (2) lit. b) al Constituției Republicii Moldova - „*Statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție*”, totodată, conform art. 3 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 - „*Statul asigură libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale*”.

Legea nr. 589 din 23.05.1991 cu privire la schimbarea denumirii statului R.S.S. Moldova în Republica Moldova la art. 1 prevede - „*Statul suveran R.S.S. Moldova se numește Republica Moldova (în formă prescurtată Moldova)*”.

Art. 25 al Legii nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi restricționează folosirea firmei care conține denumirea oficială a statului și art. 9 alin. (11) lit. d) din Legea nr. 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, în redacția valabilă la momentul înregistrării întreprinderii „Moldova Zahăr” S.R.L., interzicea înregistrarea unei denumiri care conține denumirea oficială a statului, dacă nu există acordul scris al Guvernului sau, după caz, al autorității publice locale.

Totodată, este important de menționat faptul că acordul Guvernului nu este o procedură formală și/sau bazată pe perceperea unei taxe suplimentare, deoarece proiectul Regulamentului privind modul și condițiile de acordare a autorizației de utilizare a denumirii oficiale sau istorice a statului Republica Moldova în denumirea persoanelor juridice cu scop lucrativ prevede expres modul și condițiile de acordare a autorizației. Decizia de acordare a autorizației de utilizare în denumire a denumirii oficiale sau istorice a statului, se ia în cazul în care:

a) utilizarea acestei denumiri nu va induce în eroare consumatorul în privința originii geografice, calității ori naturii produsului comercializat și/sau a serviciului prestat de persoana juridică;

b) denumirea în care este utilizată denumirea oficială sau istorică a statului nu contravine ordinii publice sau bunelor moravuri și nu prejudiciază imaginea statului.

Respectiv, art. 12 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 interzice acțiuni sau inacțiuni a autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale de restrângere, împiedicare sau denaturare a concurenței prin stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege.

Potrivit art. 2 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 - „*autoritate publică – este orice structură organizatorică sau organ, instituite prin lege sau printr-un act administrativ normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public. Sânt asimilate autorităților publice, în sensul prezentei legi, persoanele de drept privat care exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicite prin lege să presteze un serviciu de interes public, inclusiv persoanele care prestează servicii notariale*”.

La înregistrarea denumirii întreprinderii „Moldova Zahăr” S.R.L., la data de 21.01.2011, Camera Înregistrării de Stat a încălcat prevederile art. 9 alin. (1) lit. d) a Legii nr. 1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței, conform căruia autoritățile administrației publice nu au dreptul să stabilească alte condiții discriminatorii sau de privilegiere pentru activitatea unor agenți economici.

Dat fiind faptul că Decizia Oficiului Teritorial Edineț al Camerei Înregistrării de Stat din 21.01.2011 privind înregistrarea persoanei juridice Întreprinderii cu Capital Străin „Moldova Zahăr” Societate cu Răspundere Limitată produce efecte și după intrarea în vigoare a Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, prin care s-a abrogat Legea nr. 1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței, acțiunea Camerei Înregistrării de Stat, manifestată prin înregistrarea ca denumire de firmă a denumirii produsului și sintagmei „Moldova” urmează a fi calificată conform prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței. Această acțiune reprezintă o încălcare continuă.

Totodată, conform art. 2 alin. (2) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, sub incidența prezentei legi cad și persoanele asimilate autorităților publice care exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicite prin lege să presteze un serviciu de interes public.

Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept expuse mai sus, în temeiul art. 39 lit. f) și art. 41 alin. (1) lit. h) ale Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

- 1.** A califica acțiunile Oficiului Teritorial Edineț al Camerei Înregistrării de Stat, de emiterea a Deciziei din 21.01.2011 privind înregistrarea persoanei juridice Întreprinderii cu Capital Străin „Moldova Zahăr” Societate cu Răspundere Limitată, drept încălcare a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.
- 2.** A prescrie Camerei Înregistrării de Stat să asigure încetarea încălcării constatate în termen de 60 de zile lucrătoare de la data recepționării prezentei Decizii.
- 3.** A informa Ministerul Justiției al Republicii Moldova despre prezenta Decizie.
- 4.** Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE